

2015-08-20

REV 17:3-2015

Landstingsstyrelsen

Uppföljande granskning av landstingets attestreglemente

I en granskning år 2013 (nr 8/2013) uppmärksammade revisorerna att det i landstinget saknades ett attestreglemente. År 2014 gav fullmäktige befogenhet till landstingsstyrelsen att besluta om ett landstingsövergripande attestreglemente. I ett yttrande från januari 2014 uppgav styrelsen att de skulle besluta om ett landstingsövergripande attestreglemente samt tillämpningsanvisningar.

Av denna uppföljande granskning framgår att det dokument "Attestregler 2015 Landstingsstyrelsen för gemensamma anslag och verksamheter i Västerbottens läns landsting" som landstingsstyrelsen beslutat om i februari 2015 mer påminner om en attestordning än om ett reglemente. I dokumentet beskriver landstingsstyrelsen vilka personer som har rätt att attestera. Dokumentet innehåller dock inte regler för attestering. När det gäller regler så hänvisar landstingsstyrelsen till andra dokument som inte beslutats på politisk nivå.

En annan iakttagelse är att landstingsstyrelsen inte säkerställt att det finns dokumenterade rutiner för kontroll av att registrerade attestbehörigheter är korrekta.

En positiv iakttagelse är att de kontroller som vi genomfört visar att registrerade attestbehörigheter är korrekta. Under år 2014 har landstinget bytt leverantörsfakturasystem till Agresso EFH. I samband med detta byte har en genomgång av samtliga attestbehörigheter gjorts.

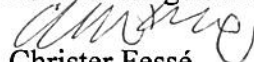
Rekommendationer

Vi rekommenderar landstingsstyrelsen att:

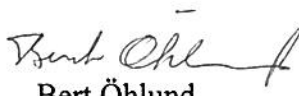
- besluta om ett attestreglemente eller bereda ett attestreglemente för beslut i fullmäktige.
- säkerställa att det för kontroll av registrerade attestbehörigheter finns dokumenterade rutiner.

Vid revisorernas överläggning den 20 augusti 2015 beslöt revisorerna enhälligt att ställa sig bakom slutsatser och rekommendationer i detta missiv. Missiv och underliggande promemoria (REV 17:2-2015) överlämnar revisorerna för yttrande till landstingsstyrelsen. Yttrande med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder ska lämnas till revisionskontoret senast den 27 november 2015.

För landstingets revisorer

Christer Fessé
Ordförande

Bert Öhlund
Vice Ordförande

LANDSTINGSREVISIONEN

PROMEMORIA

Uppföljande granskning av landstingets attestreglemente

Innehåll

1. SAMMANFATTANDE ANALYS.....	3
1.1. REKOMMENDATIONER	3
2. BAKGRUND.....	4
2.1. REVISIONSFRÅGOR	4
2.2. AVGRÄNSNING.....	4
2.3. REVISIONSKRITERIER.....	4
2.4. METOD	4
3. ALLMÄNT OM ATTESTER.....	5
JÄMFÖRELSE MED ANDRA LANDSTING OCH KOMMUNER	5
4. GÄLLANDE REGLER OCH RUTINER I LANDSTINGET	5
ATTESTREGLEMENTE	5
ATTESTERING AV LÖNER.....	5
ATTESTREGLEMENTET I KONTOPLANEN MED TILLÄMPNINGSSANVISNINGAR	6
5. TILLÄMPNING AV ATTESTORDNINGAR.....	6
6. KONTROLL AV REGISTRERADE ATTESTBEHÖRIGHETER.....	6
7. SVAR PÅ REVISIONSFRÅGOR.....	7
8. REKOMMENDATIONER.....	7

1. Sammanfattande analys

I en granskning år 2013 (nr 8/2013) uppmärksammade revisorerna att det i landstinget saknades ett attestreglemente. År 2014 gav fullmäktige befogenhet till landstingsstyrelsen att besluta om ett landstingsövergripande attestreglemente. I ett yttrande från januari 2014 uppgav styrelsen att de skulle besluta om ett landstingsövergripande attestreglemente samt tillämpningsanvisningar.

Av denna uppföljande granskning framgår att det dokument ” Attestregler 2015 Landstingsstyrelsen för gemensamma anslag och verksamheter i Västerbottens läns landsting” som landstingsstyrelsen beslutat om i februari 2015 mer påminner om en attestordning än om ett reglemente. I dokumentet beskriver landstingsstyrelsen vilka personer som har rätt att attestera. Dokumentet innehåller dock inte regler för attestering. När det gäller regler så hänvisar landstingsstyrelsen till andra dokument som inte beslutats på politisk nivå.

En annan iakttagelse är att landstingsstyrelsen inte säkerställt att det finns dokumenterade rutiner för kontroll av att registrerade attestbehörigheter är korrekta.

En positiv iakttagelse är att de kontroller som vi genomfört visar att registrerade attestbehörigheter är korrekta. Under år 2014 har landstinget bytt leverantörsfakturasystem till Agresso EFH. I samband med detta byte har en genomgång av samtliga attestbehörigheter gjorts.

1.1. Rekommendationer

Vi rekommenderar landstingsstyrelsen att:

- besluta om ett attestreglemente eller bereda ett attestreglemente för beslut i fullmäktige.
- säkerställa att det för kontroll av registrerade attestbehörigheter finns dokumenterade rutiner.

2. Bakgrund

En granskning år 2013 av landstingets regler och rutiner för attestering visade att landstingsstyrelsen inte hade en tillräcklig styrning och kontroll av att rätt personer attesterade leverantörsfakturor och löner. Av granskningen framkom även att landstingsstyrelsen inte hade fattat beslut om något attestreglemente.

Granskningen visade också att landstinget saknade skriftliga rutiner för kontroll av registrerade attestbehörigheter.

I ett yttrande från januari 2014 har landstingsstyrelsen angett att de under år 2014 skulle besluta om ett landstingsövergripande attestreglemente med tillämpningsanvisningar.

På grund av de iakttagelser som gjordes i den tidigare granskningen har revisorerna beslutat om en uppföljande granskning av landstingets regler och rutiner för attestering av leverantörsfakturor.

2.1. Revisionsfrågor

Den övergripande revisionsfrågan som granskningen ska besvara är om landstingsstyrelsen säkerställt en tillräcklig styrning och kontroll av att rätt personer attesterar leverantörsfakturor och löner.

För att besvara den övergripande revisionsfrågan använder vi oss av underliggande revisionsfrågor:

- Har landstingsstyrelsen säkerställt att det finns tydliga regler för attestering av leverantörsfakturor och löner?
- Finns skriftliga rutiner för kontroll av registrerade attestordningar?
- Görs kontroller av registrerade attestordningar?
- Är registrerade attestordningar korrekta?

2.2. Avgränsning

Granskningen är avgränsad till attestering av löner och leverantörsfakturor.

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Vi har utgått från nedanstående revisionskriterier:

- Kommunallagen (6 kap. 7§)
- Landstingets regler för attestering

2.4. Metod

Granskningen har bestått av dokumentstudier samt kompletterande intervjuer med landstingets jurist, redovisningschef och chefen för ekonomistaben, enhet C i Skellefteå.

3. Allmänt om attester

Beslut om attestreglemente är ett beslut i kommunallagens mening. Beslut ska fattas av fullmäktige eller av ansvarig styrelse eller nämnd. Vi bedömer att det är tveksamt om beslut om attestreglemente kan fattas på delegation då det är risk att detta strider mot reglerna i KL 6 kap. 34§.

Beslut om att utse attestanter är också ett beslut i kommunallagens mening. Detta innebär att det är ansvarig styrelse eller nämnd som själv eller genom delegation ska besluta om vilka personer som har rätt att attestera.

Attest av en utbetalning är att betrakta som verkställighet. Detta innebär att attestering av t.ex. en utbetalning inte är ett beslut. Attestering är en bekräftelse av att prestationer mm överensstämmer med tidigare fattat beslut.

Jämförelse med andra landsting och kommuner

Vi har undersökt hur attester är reglerat i landstinget i Jönköping, i Umeå kommun och Nordmalings kommun. I dessa tre fall har fullmäktige beslutat om ett generellt attestreglemente. Respektive styrelse och nämnd har sedan beslutat om tillämpningsanvisningar utifrån det generella attestreglementet.

4. Gällande regler och rutiner i landstinget

Attestreglemente

Av landstingsstyrelsens reglemente framgår att fullmäktige gett styrelsen befogenhet att fatta beslut om ett landstingsövergripande attestreglemente samt tillhörande tillämpningsanvisningar. Styrelsen fattade i mars 2015 beslut om attestregler. Dokumentet heter ”Attestregler 2015, Landstingsstyrelsen för gemensamma anslag och verksamheter i Västerbottens läns landsting”. Dokumentet har dock mer karaktär av att vara en attestordning då det framförallt beskriver vilka personer som är beslutsattestanter för respektive kostnadsställe. I dokumentet hänvisar styrelsen till attestregler som finns på intranätet samt i kontoplanen. Dessa dokument är dock inte beslutade på politisk nivå.

Attestering av löner

På intranätet finns en beskrivning av attestering av löner. Av beskrivningen framgår att den anställde är mottagningsattestant och registrerar avvikelser i lönehanteringssystemet Personec. Ansvarig chef är beslutsattestant och attesterar de registrerade uppgifterna. Beslutsattestanten ansvarar även för att kontrollera lönelistorna för de kostnadsställen denne är utsedd att vara beslutsattestant för. Beslutsattestanten ska då kontrollera:

- att personen arbetar vid enheten
- att utbetalda belopp är rimliga
- att kostnadsstället är rätt
- att alla anställda är med på listan

Attestreglementet i kontoplanen med tillämpningsanvisningar

Dokumentet beskriver att attestreglementet är en del av landstingets interna kontroll och gäller för landstingets samtliga ekonomiska transaktioner.

Syftet med reglerna är att undvika oavsiktliga eller avsiktliga fel, se till att resurser används i enlighet med fattade beslut samt att säkerställa en rättvisande redovisning. Kontrollerna syftar till att säkerställa att transaktioner som bokförs är korrekta avseende:

- Prestation Varan eller tjänsten har levererats.
- Bokföringsunderlag Verifikationen uppfyller kraven enligt lagstiftningen och god redovisningssed.
- Villkor Betalningsvillkor är uppfyllda
- Bokföringstidpunkt Bokföring sker vid rätt tidpunkt i rätt redovisningsperiod.
- Kontering Transaktionen är rätt konterad
- Beslut Transaktionen överensstämmer med beslut av behörig beslutsfattare

Vår kommentar

Landstingsstyrelsen har inte fattat beslut om ett landstingsövergripande attestreglemente. Det attestreglemente som styrelsen beslutat om är en attestordning som i sin tur hänvisar till attestregler som inte är beslutade på politisk nivå.

5. Tillämpning av attestordningar

Landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och nämnden för funktionshinder och habilitering har beslutat om attestordningar för sina ansvarsområden. Av attestordningarna framgår vilka personer som får beslutsattester inom respektive verksamhet. Detta innebär att ansvarig styrelse eller nämnd måste besluta om det är förändringar i sina attestordningar så snart sådana behövs om det uppstår förändringar i verksamheterna.

6. Kontroll av registrerade attestbehörigheter

Vid granskningen som genomfördes år 2013 framkom att det saknades dokumenterade riktlinjer för kontroll av registrerade attestbehörigheter. Ett stickprov visade att endast 3 av 8 undersökta basenheter hade korrekt registrerade attestbehörigheter för attestering av leverantörsfakturor.

Vår granskning visar att det fortfarande saknas riktlinjer för kontroll av attestbehörigheter. Det stickprov vi genomfört i denna granskning visade att samtliga fem kontrollerade basenheter hade korrekt registrerade attestbehörigheter. Under 2014 bytte landstinget system för hantering av leverantörsfakturor till Agresso EFH. Vid bytet gjordes en översyn av registrerade attestbehörigheter.

7. Svar på revisionsfrågor

Den övergripande revisionsfrågan som granskningen avsåg att besvara var om landstingsstyrelsen säkerställt en tillräcklig styrning och kontroll över att rätt personer attesterar leverantörsfakturor och löner.

Vår bedömning är att styrelsen inte säkerställt en tillräcklig styrning och kontroll över att rätt personer attesterar leverantörsfakturor och löner. Bedömningen baserar vi på svaren från de underliggande revisionsfrågorna:

Revisionsfråga	Svar
Har landstingsstyrelsen säkerställt att det finns tydliga regler för attestering av leverantörsfakturor och löner?	Nej. Landstingsstyrelsen har inte beslutat om ett attestreglemente.
Finns skriftliga rutiner för kontroll av registrerade attestordningar?	Nej. Det finns inte någon dokumenterad rutin för kontroll av registrerade attestbehörigheter.
Görs kontroller av registrerade attestordningar?	Vid byte av leverantörsfakturasystem år 2014 gjordes en översyn av behörigheter. Vi har inga uppgifter om hur kontroller ska göras framöver.
Är registrerade attestordningar korrekta?	I de stickprov vi genomfört har samtliga registrerade beslutsattestanter varit korrekta.

8. Rekommendationer

Vi rekommenderar landstingsstyrelsen att:

- besluta om ett attestreglemente eller bereda ett attestreglemente för beslut i fullmäktige.
- säkerställa att det för kontroll av registrerade attestbehörigheter finns dokumenterade rutiner.

Umeå den 17 augusti 2015

Jonas Hansson
Revisor
Västerbottens läns landsting